

Pensionsplanering för handelskrisen

skandia :

Förord

De senaste veckorna har världsekonomin skakats av den amerikanska administrationens initiativ till nya handelstullar. USA:s plötsliga och omfattande tullutspel har lett till kraftiga svängningar på världens börser, spridit oro och osäkerhet bland hushåll och företag samt lett till störningar i globala leverantörskedjor. För många svenskar väcks frågan: Vad betyder detta för min ekonomi och för min framtida pension?

Under 2000-talet har vi upplevt tre stora ekonomiska kriser: IT-kraschen kring millennieskiftet, finanskrisen omkring 2008 och pandemin i början på 2020-talet. I stunden upplevdes varje kris omvälvande. Börser föll brant, svarta rubriker skrämde och många oroades för hur deras ekonomi och pensioner skulle påverkas. Men när vi ser tillbaka, visar det sig att effekterna ofta varit mindre än man kunde föreställa sig mitt i stormen.

Inget är helt säkert men det gäller troligen även den handelskris vi nu står inför. Den är på riktigt, den påverkar länder, företag och hushåll men historien lär oss samtidigt något viktigt. Ekonomin har en förmåga att återhämta sig och den långsiktiga påverkan på pensionerna blir ofta begränsad, särskilt för den som har några år kvar i arbetslivet.

I den här rapporten används olika historiska kriser och dess faktiska effekter på pensionerna för att räkna på möjliga pensionseffekter av denna kris. För de flesta svenskar räknas de negativa pensions-effekterna i hundralappar snarare än tusenlappar per månad. Ännu viktigare är att ett kompletterande privat sparande kan väga upp hela kris-effekten och mer därtill.

Budskapet från mig som pensionsekonom är därför enkelt men kraftfullt: behåll lugnet och lyft blicken, se gärna över ditt pensionssparande och fokusera på att spara långsiktigt. Genom att fortsätta spara regelbundet i en väldiversifierad portfölj, i bästa fall även med alternativa tillgångar som inte handlas på börserna, så stärker du din pension även genom stormiga tider.

Vi hoppas att denna rapport ger perspektiv, skänker trygghet och konkreta verktyg för dig som vill planera smart för framtiden också när världen känns osäker.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Mattias Munter'.

Mattias Munter, Pensionsekonom, Skandia
16 april 2025

Sammanfattning

Hur kan den pågående handelskrisen förväntas påverka pensionerna och hur kan individer med hjälp av eget sparande gardera sig mot krisens effekter? I det korta perspektivet har osäkerheten kring den globala handelspolitikens utveckling skapat dramatisk turbulens på världens börser och räntemarknader. Om kortsiktiga effekter är svåra att förutspå så kan olika krisers långsiktiga effekt bättre analyseras genom att lära från historien.

Man kan tänka sig att den pågående krisen och återhämtningen från den blir i likhet med IT-kraschen och dess återhämtning, åren 2000 till 2005. Denna period präglades av stagnerande börsutveckling men med stark real löneutveckling. Om handelskrisen och återhämtningen från den utvecklas i likhet med IT-kraschen, så förväntas pensionsinkomsten för en typisk anställd 55-åring (född 1970), som jobbar hela yrkeslivet fram tills riktåldern, minska med 1 000 kronor per månad. För den som är 60 år (född 1965) och har färre år kvar tills pensionen blir effekten större av en sådan kris då pensionsinkomsten minskar med 1 150 kronor per månad. Detta illustrerar att kriser som slår särskilt mot börsutvecklingen har något större effekt för de individer som är nära pensionsåldern.

Ifall handelskrisen och återhämtningen från den blir i likhet med finanskrisen omkring 2008, blir utfallet att såväl lönerna som börsen utvecklas positivt, men svagare än normalt. För den typiska anställda född 1970 blir effekten av en sådan kris också 1 000 kronor mindre i pensionsinkomst per månad, första året som pensionär. I jämförelse med IT-kraschen och återhämtningen från den blir det lägre real avkastning, men en mer positiv ökning av reala inkomster, vilket sammantaget ger samma effekt. För den typiske anställd som är född 1965 blir effekten i stället 750 kronor mindre i pension om den pågående krisen och återhämtningen från den utvecklas likt finanskrisen.

Ifall handelskrisen och återhämtningen från den blir i likhet med covid-krisen, kommer det präglas av att börserna återhämtar sig mycket väl, men att den reala löneutvecklingen stagnerar. För den typiske anställda född 1970 blir det i så fall 900 kronor mindre i pensionsinkomst per månad. För de som är födda 1965 leder en kris i likhet med covidkrisen till att pensionsinkomsten minskar med 300 kronor. Anledningen är att effekten av en sådan kris, med fortsatt god börsutveckling men stagnerande real löneutveckling, inte särskilt påverkar den som bara har några arbetsår kvar i yrkeslivet.

Ett kompletterande privat sparande på 4 procent av inkomsten, som påbörjas först år 2025, kan i stor utsträckning kompensera för kriseffekten. De som är födda 1970 fyller 55 år under 2025 och har 13 år kvar till sin beräknade riktålder för pensionen. Genom kompletterande privat pensionssparande kan en typisk individ i denna ålder stärka sin framtida pension med motsvarande 2 400 kronor per månad före skatt¹, i scenariot där ingen kris skulle ha slagit till. I de olika scenarierna med kriser minskar denna summa till 2 350 kronor, fortfarande tillräckligt för att fullt ut kompensera för kriseffekten och leda till cirka 1 400 kronor extra i plånboken på måns även jämfört med om ingen kris hade slagit till.

Kompletterande privat sparande som genomförs varje månad är en bra metod att gardera sig för kriser och skapa extra trygghet som pensionär. Effekten av ett sådant sparande blir ungefär densamma, oavsett vilken form av kris som slår till. Trots osäkerheter så kan kompletterande privat sparande bidra till långsiktig stärkning av individens pensionsinkomst. Det blir samma effekt på sparandet i de olika krisscenierna, genom kompletterande privat sparande, då olika krisers påverkan på real inkomstutveckling och real värdeökning sammantaget jämnar ut sig.

För de individer som är födda 1965 och är 60 år under 2025, är det 7 år kvar till deras beräknade riktålder för pension. Genom kompletterande privat pensionssparande på 4 procent av inkomsten sedan 2025 kan en typisk individ i denna ålder stärka sin framtida pension med motsvarande 1 150 kronor per månad före skatt, i scenariot där ingen kris skulle ha slagit till. I de olika scenarierna med kriser minskar denna summa till 1 100 kronor. Återigen visar det sig att kompletterande privat sparande ger individen en relativt förutsägbar ökning av framtida pension trots kriser.

¹ Det privata sparandet sker med skattade medel och innebär därmed skattefria utbetalningar men här har siffrorna räknats om till motsvarande belopp före skatt för jämförbarhet med pensionsinkomsten som är uttryckt före skatt. Business Insider (2025); The

Kompletterande privat sparande motsvarande 4 procent av arbetsinkomsten från och med 60 års ålder räcker för att helt kompensera för ett scenario där handelskrisen och återhämtningen från den blir i likhet med finanskrisen, och ger motsvarande 350 kronor extra per månad. Ifall krisen och återhämtningen från den blir i likhet med covidkrisen räcker det kompletterande privata sparandet för att kompensera fullt ut för krisen och ge motsvarande 1 100 kronor extra i inkomst före skatt, jämfört med om ingen kris hade slagit till och individen inte hade börjat spara 2025.

Om krisen blir i likhet med IT-kraschen och dess återhämtning, med stagnerande utveckling på börsen, slår det särskilt hårt mot de födda 1965 som är närmast pensionen av de studerade exemplen. En sådan kris som påverkar värdeökning särskilt är svårare för de som är nära pensionen att hantera. Även i detta fall kan kompletterande privat sparande sedan 2025 kompensera för det mesta av

kriseffekten, så det bara blir motsvarande 50 kronor lägre pensionsinkomst per månad. De pensionsekonomiska beräkningarna illustrerar att kompletterande privat sparande, även om det påbörjas sent, påtagligt stärker individens risk att helt eller delvis gardera sig mot en kriseffekt.

Det är inte enkelt att förutspå exakt hur den pågående globala krisen kommer att slå mot pensionerna i Sverige, men en jämförelse med de senaste tre kriserna och återhämtningen från dem illustrerar hur långsiktigt sparande med relativt enkla medel kan jämna ut kriseffekten. Kompletterande privat sparande ger mest effekt om det börjas tidigt i karriären, men det är aldrig för sent att stärka sitt sparande.

	Så många färre kronor i pension per månad för typisk inkomstagare född 1970 som går i pension vid riktåldern 68 år	Så många färre kronor i pension per månad för typisk inkomstagare född 1965 som går i pension vid riktåldern 67 år
Ifall handelskrisen blir som IT-kraschen 2000/2001 och återhämtning från den (2000-2005). Det vill säga stagnerande börsutveckling, stark real löneutveckling.	- 1 000 kr	- 1 150 kr
Ifall handelskrisen blir som finanskrisen 2007/2008 och återhämtningen från den (2007-2012). Det vill säga viss men svag utveckling av börsen samt reala löner.	- 1 000 kr	- 750 kr
Ifall handelskrisen blir som covidkrisen 2019/2020 och återhämtningen från den (2019-2024). Det vill säga fortsatt god börsutveckling men stagnerande real löneutveckling.	- 900 kr	- 300 kr

Handelskrisen

Den andra april 2025 annonserade USA omfattande tullar mot varuimport från omvärlden. En del ökningar av tullar hade redan innan dess kommunicerats, men de nya tullar som presenterades mot omvärlden var betydligt högre än tidigare siffror. Den dramatiska höjningen av tullarna markerar ett skifte i den globala handelspolitiken.

Tidigare hade USA relativt låga tullar mot omvärlden. Då var USA:s genomsnittliga tullar för import, justerad för hur mycket av handeln som påverkas av olika tullar mot olika länder, cirka 2 procent. Den andra Trump-administrationens nya tullar innebär att nivån ökar med i genomsnitt 21,5 procentenheter, det vill säga till knappt 24 procent.² Tullarna har sedermera höjts ytterligare; det har skett särskilt mot Kina, som i sin tur svarat med egna höjningar av tullar mot USA.

rörelser på obligationsmarknaden, har i skrivande stund fått den amerikanska regeringen att delvis mildra införandet av tullarna. Tillfälliga sänkningar och undantag har genomförts, till exempel ett tillfälligt undantag från tullarna för import av olika teknologiska varor från Kina.³ En dryg vecka efter att de nya tullarna mot omvärlden hade utannonserats, infördes en 90 dagars tillfällig sänkning av de nya tullsatserna mot stora delar av världen inklusive EU. Administrationen i USA har som målsättning att under dessa 90 dagar nå 90 olika handelsavtal med omvärlden.⁴

² Budget Lab (2025).

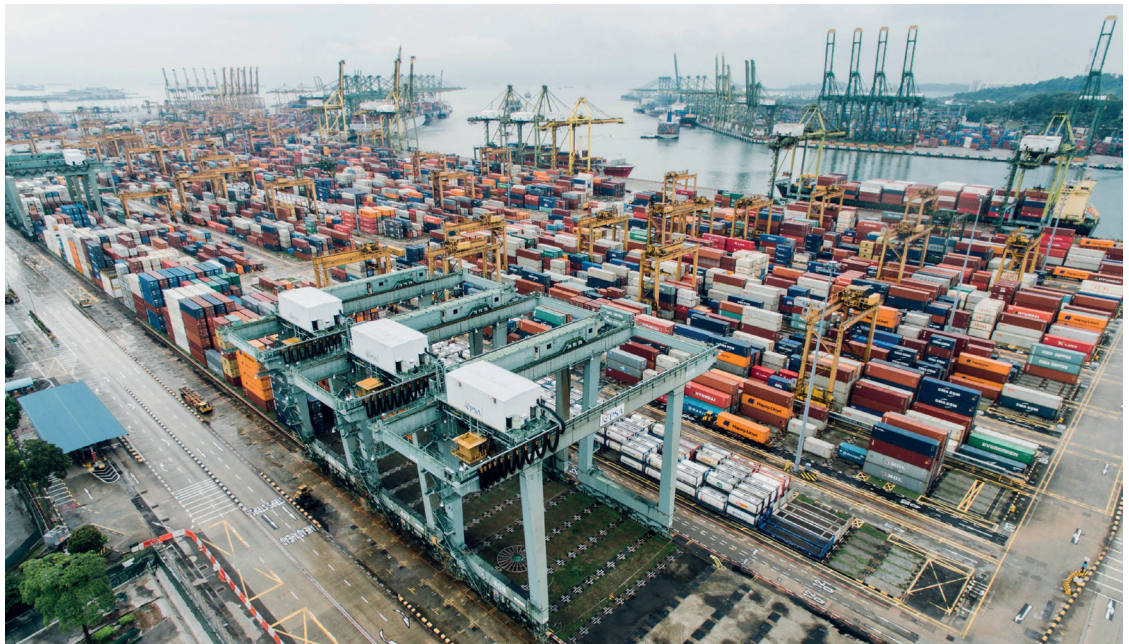
³ CNN Business (2025).

⁴ Reuters (2025).

Sedan dess har länder runtom i världen fört dialog med USA om tullarna, inklusive EU-länderna gemensamt. Omfattande turbulens på världens börser, oro bland amerikanska hushåll och stora

Global ekonomisk nedgång

Medan det är svårt att förutse exakt hur handelsavtalen med olika länder utformas, är det tydligt att administrationen i USA har en långsiktig vilja att genomföra högre tullar mot omvärlden för att skydda den inhemska industrin från konkurrens. Då USA är världens ledande ekonomi, centra för mycket av den globala djupteknologiska utvecklingen och världens finansiella centrum, slår den nya handelspolitiken brett mot omvärlden. Förutom rena kostnader skapas också risker och osäkerhet för företagen, som har svårt att förutse hur affärerna kommer att påverkas av utvecklingen av handelspolitiken.

Den amerikanska administrationen vill genom tullarna minska på handelsunderskottet av varor. I praktiken driver dock tullpolitiken på en global ekonomisk nedgång. En förklaring är att tullar underminerar handeln och därmed skapar bördor för värdekedjor mellan till exempel företag i Sverige och i USA. Handelshinder innebär typiskt sett i slutändan mindre ekonomiskt utbyte, lägre nivå av specialisering och lägre tillväxt. Forskningslitteraturen finner att högre tullar leder till en signifikant nedgång i ekonomisk aktivitet och produktivitet. Arbetslösheten tenderar att öka något samtidigt som också ojämlikheten ökar, det vill säga att den utslagning av jobb som sker skapar ett utanförskap. Tullar har samtidigt små effekter på handelsbalansen.⁵

⁵ Furceri (2018).

⁶ CNBC (2025).

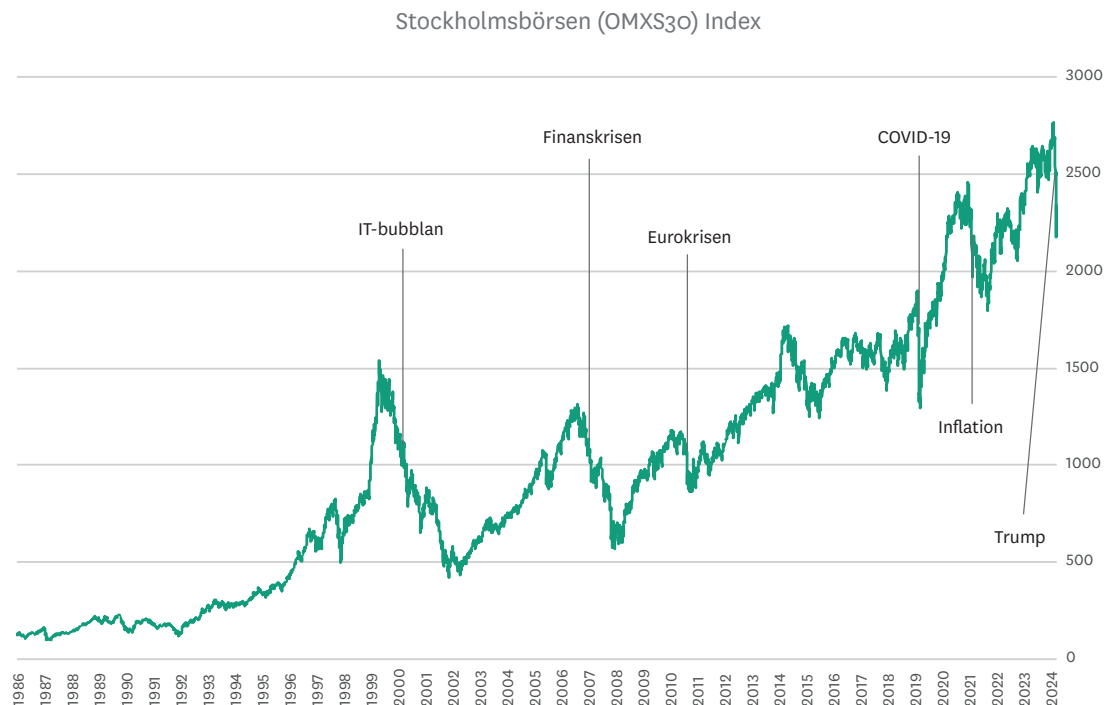
Den handelskris som håller på att breda ut sig kan förväntas vara långsiktig, inte minst då den är nära kopplad till USA:s finanssektor. Något förenklat är USA ett land som exporterar mycket teknologitjänster och får mycket intäkter från omvärlden genom till exempel patent-, film och musikerättigheter. Landet har också en hel del exporter av livsmedelsprodukter och lite industrivaror, men importerar betydligt mer varor än omvärlden. Den offentliga sektorn i USA lånar också medel från omvärlden, för att täcka underskottet i budgeten och betalningar på tidigare lån. Samtidigt har omvärlden historiskt investerat mycket i USA. Handelspolitiken som USA för mot omvärlden riskerar att minska intresset för att handla med och investera i USA, vilket har inverkan på finansmarknaden i USA. Även om ambitionen från Trump-administrationen är den motsatta, kan handelskriget göra att problemet med offentligt underskott och höga kostnader för offentligt lån i USA snarare förvärras.

Ledande globala aktörer som studerar världsekonomin varnar för att en global ekonomisk nedgång skapas av handelspolitiken som USA för. Redan i mars, innan ökningen av nya tullar infördes, drog OECD slutsatsen att global ekonomisk tillväxt som tidigare hade uppskattats till 3,3 procent realt under 2025 och 2026, skulle falla till 3,1 procent under 2025 och 3,0 procent under 2026. OECD räknade nämligen med att den utannonserade handelspolitiken från USA skulle minska global tillväxt. Särskilt mycket påverkas tillväxten i just USA men det blir också spridningseffekter i världen.⁶ Det återstår att se hur handelspolitiken i praktiken utformas, men mycket pekar på att de nya tullsatserna blir relativt höga. Effekten på global tillväxt är stor redan av de lägre tullarna som förväntades bli införda i mars; de nya högre tullsatserna underminerar ytterligare den globala ekonomin.

Pensionsplanera för handelskrisen

Hur ska man tänka kring pensionsplaneringen givet den handelskris som världen nu går in i? Världens börser svänger mycket, då osäkerheten kring den amerikanska handelspolitiken alltjämt är omfattande. Något förenklat reagerar marknaderna kraftigt negativt när tullarna höjs och stärks när tillfälliga undantag eller sänkningar införs. Det är omöjligt att exakt förutspå börsens utveckling på kort sikt, men de tumregler som gäller för framgångsrikt sparande är att vara långsiktig och ha en diversifierad portfölj. Diversifierade investeringar tenderar att växa realt över tid på börsen, även om det finns nedgångar och uppgångar.

För den som ska gå i pension under kommande år och genom egna val har stor exponering mot börsen, kan krisen slå särskilt hårt, då det underminerar pensionskapitalet medan det inte finns mycket tid att bygga upp kompletterande spar-kapital. De som har några fler år på sig kan dock med framförhållning planera för handelskrisens effekter på pensionen.

Så har tidigare kriser slagit mot pensionerna

Ekonomiska kriser har två grundläggande effekter på framtida pensioner. Dels leder de till att den reala avkastningen minskar, dels att den reala löneutvecklingen stagnerar. Handelskrisen har mycket riktigt omfattande effekt på världens börser och drabbar många företag runtom i världen, inklusive svenska. För att få en god överblick över hur en kris faktiskt påverkar, är det bra att ha lite längre perspektiv på utvecklingen de fem följande åren efter att krisen inleds.

Det är viktigt att studera kriser lite mera långsiktigt, då de i regel följs av en process där ekonomin ställer om till nya förutsättningar – till exempel nya handelskedjor som kan uppstå med hänsyn till de högre tullarna som USA har infört.

	Genomsnittlig årlig real avkastning Stockholmsbörsen (SIXRX) under perioden	Genomsnittlig årlig real inkomstökning privat sektor under perioden
IT-kraschen 2000/2001 och återhämtning från den (2000-2005)	-0,15 %	2,31 %/r
Finanskrisen 2007/2008 och återhämtningen från den (2007-2012)	1,18 %	1,23 %
Covidkrisen 2019/2020 och återhämtningen från den (2019-2024)	11,5 %	-0,98 %

Källor: SCB Prisomräknaren, SCB löneutveckling 1992-2022 och egna beräkningar.

IT-kraschen inleddes år 2000, då "dotcom-bubblan" sprack i Sverige, året därefter fördjupades krisen i samband med terrorattacken mot USA den elfte september. Under de fem år som följde var den reala utvecklingen på Stockholmsbörsen svagt negativ, men däremot växte de reala lönerna med cirka 2,3 procent årligen under krisen. IT-kraschen slog därmed hårt mot reala utvecklingen av kapitalet, men löneutvecklingen under perioden var god.

Finanskrisen inleddes 2007 med "subprime"-krisen på den amerikanska bostadsmarknaden, då kreditriskerna sköt i höjden, för att ytterligare förvärras året därefter i samband med kollapsen av den amerikanska investmentbanken Lehman Brothers. Under finanskrisen inklusive de fem åren med återhämtning var den reala avkastningen på Stockholmsbörsens inklusive utdelningar i genomsnitt knappt 1,2 procent. Den reala löneutvecklingen var strax över 1,2 procent årligen.

Medan IT-kraschen slog hårt mot börsen men följdes av en god löneutveckling, präglades finanskrisen och återhämtningen av den av att såväl löner som börsen hade en viss tillväxt om än svagare än normalt. Covidkrisen, som inleddes 2019 och fördjupades under 2020, är den senaste större krisen. Pandemin och återhämtningen från den präglades av att den reala genomsnittliga avkastningen på Stockholmsbörsen var mycket god, hela 11,5 procent i genomsnitt årligen, medan den reala genomsnittliga löneökningen var negativa en procent på årsbasis.

De senaste kriserna har alltså slagit olika, på utveckling av Stockholmsbörsens avkastning och på den reala löneutvecklingen. Det är svårt att estimera i förväg hur handelskrisen som nu breder ut sig och återhämtningen från densamma blir den här gången, men de senaste tre kriserna kan ge oss viss vägledning om de möjliga effekterna. Därmed blir det möjligt att genomföra pensionsekonomiska beräkningar på hur den aktuella handelskrisen kan tänkas påverka pensionerna för dagens 55-60-åringar.

Pensionsekonomiska beräkningar

Pensionsekonomiska beräkningar genomförs för genomsnittligt anställda på arbetsmarknaden i Sverige, som är födda 1970 respektive 1965. Typfallen födda 1970 som fyller 55 år under 2025 går i pension vid sin beräknade riktålder 68 år, medan de som är födda 1965 och fyller 60 år under året har 67 år som beräknad riktålder för pension. Individerna har livsvarigt uttag av pensionen. De antas för att motverka effekten av handelskrisen under 2025 påbörja ett kompletterande sparande motsvarande 4 procent av arbetsinkomsten. Detta sparande är netto (med beskattade pengar). De pensionsekonomiska beräkningarna i denna rapport anger hur pensionsinkomsten blir brutto, det vill säga före skatt.

Beräkningarna utgår ifrån att efter de fem åren med kris och återhämtning, normaliseras den reala avkastningen till 3,3 procent årligen. Den reala löneutvecklingen långsiktigt, förutom handelskrisen, sätts till 1,6 procent fram tills 55 års ålder och därefter till 1 procent årligen. Det är genomsnittliga månadslöner i hela ekonomin som ligger som grund för analysen, som inte särskiljer på kvinnor och män i respektive yrke. Tjänstepensionen antas i beräkningen vara motsvarande ITP-2 för privatanställda tjänstemän.

Fyra scenarier undersöks:

1

Scenario 1: Om handelskrisen inte hade funnits

Kontrafaktiskt scenario som jämförelse.

Så hade utvecklingen varit om ingen handelskris hade slagit till.

2

Scenario 2: Handelskrisen blir som IT-kraschen

Handelskrisens effekter på löner och real avkastning de kommande fem åren blir som krisen som inleddes år 2000 och fördjupades 2001, det vill säga stagnerande värdeutveckling men god lönetillväxt.

3

Scenario 3 Handelskrisen blir som finanskrisen

Handelskrisens effekter på löner och real avkastning de kommande fem åren blir som krisen som inleddes år 2007 och fördjupades 2008, det vill säga återhämtning av såväl värdeutveckling som lönetillväxt.

4

Scenario 4 Handelskrisen blir som Covidkrisen

Handelskrisens effekter på löner och real avkastning de kommande fem åren blir som krisen som inleddes 2019 och fördjupades 2020, det vill säga stagnerande lönetillväxt men god värdeutveckling. Värdeutvecklingen antas här bli som i normalfallet 3,3 procent realt årligen, det vill säga inte lika mycket som under de senare åren med återhämtning från Covid krisen.

Så slår handelskrisen mot typiska individer födda 1970

I scenariot där ingen handelskris hade slagit till skulle den genomsnittliga individen som är född 1970, och som har jobbat ett helt yrkesliv utan längre avbrott för sjukdom eller arbetslöshet, få en pensionsinkomst motsvarande 40 650 kronor, vilket motsvarar en kompensationsgrad på 82 procent av slutlönen. Ifall handelskrisen och dess återhämtning blir i likhet med IT-kraschen förväntas pensionerna bli 1 000 kronor mindre totalt. IT-kraschen präglades av ovanligt god löneutveckling, så slutlönen blir högre än i normalscenariot, men avkastningen blir lägre så den totala pensionen minskar.

Ifall handelskrisen blir i likhet med finanskrisen och återhämtningen från den minskar pensionsinkomsten för den typiska individen som är född 1970 och jobbat hela livet fram tills riktåldern, också med 1 000 kronor. I så fall blir effekten lite lägre real löneutveckling och lite lägre real tillväxt, så slutlönen blir något lägre än normalfallet. Medan kriseffekten är lika stor mellan scenario 2 och 3 för individen född 1970, blir kompensationsgraden olika. Anledningen är att scenario 2, i enlighet med utvecklingen av IT-kraschen, innebär att slutlönen blir högre än annars men den totala pensionen mindre, jämfört med det kontrafaktiska scenariot där ingen kris skulle ha slagit till.

Ifall handelskrisen blir som covidkrisen och dess återhämtning minskar pensionsinkomsten med 900 kronor till 39 750 kronor. Kompensationsgraden höjs dock. Anledningen är att en utveckling i linje med denna kris skulle medföra att den reala löneutvecklingen stagnerar, medan den reala välfärdsutvecklingen är fortsatt stark.

Ifall handelskrisen och återhämtningen från den blir i likhet med IT-kraschen, finanskrisen respektive covidkrisen kommer effekten att vara ungefär densamma för personer födda 1970, som i år fyller 55 år. Medan kriserna och återhämtningen från dem har haft olika inverkan på reala löner samt real värdeutveckling, är den kombinerade effekten av dessa ungefär densamma.

Givet att den handelskris som nu breder ut sig får en liknande effekt som de tre senaste kriserna, kan det förväntas den genomsnittliga pensionären född 1970 som jobbat ett helt yrkesliv och går i pension vid riktåldern, få mellan 900 och 1 000 kronor lägre i pension. Genom ett kompletterande privat sparande på motsvarande 4 procent av årsinkomsten kan individen med framförhållning kompensera för effekten av krisen och ha ytterligare motsvarande cirka 1 400 kronor högre pensionsinkomst.⁷

⁷ Det privata sparandet sker med skattade medel och innebär därmed skattefria utbetalningar men här har siffrorna räknats om till motsvarande belopp före skatt för jämförbarhet med pensionsinkomsten som är uttryckt före skatt.

Genomsnittlig anställd född 1970 (55 år) som går i pension vid riktåldern (68 år)	Scenario 1: Om Handelskrisen inte hade funnits	Scenario 2: Handelskrisen och återhämtningen blir som IT-kraschen (stagnerande börsutveckling, stark real löneutveckling)	Scenario 3: Handelskrisen och återhämtningen blir som finanskrisen (viss men svag utveckling av börsen samt reala löner)	Scenario 4: Om Handelskrisen och återhämtningen blir som covid-krisen (fortsatt god börsutveckling, stagnerande real löneutveckling)
Pensionen 1:a året som pensionär brutto.	40 650 kr	39 650 kr	39 650 kr	39 750 kr
Slutlön per månad brutto*.	49 700 kr	53 650 kr	49 200 kr	44 650 kr
Andel av slutlön.	82 %	74 %	81 %	89 %
Varav allmän pension och ev. garantipension (brutto).	28 500 kr	27 650 kr	27 950 kr	28 100 kr
Varav tjänstepension (brutto).	12 150 kr	12 000 kr	11 750 kr	11 600 kr
Så stärks pensionen genom kompletterande privat sparande 4 % av inkomsten sedan 2025. Utbetalning omräknat till motsvarande bruttoinkomst för jämförelse.	Pensionsinkomsten ökar med motsvarande 2 400 kr.	Pensionsinkomsten ökar med motsvarande 2 350 kr. Det kompletterande privata sparandet kompenserar för kriseffekten och ger motsvarande 1 350 kronor mer jämfört med scenariot utan en handelskris.	Pensionsinkomsten ökar med motsvarande 2 350 kr. Det kompletterande privata sparandet kompenserar för kriseffekten och ger motsvarande 1 350 kronor mer jämfört med scenariot utan en handelskris.	Pensionsinkomsten ökar med motsvarande 2 350 kr. Det kompletterande privata sparandet kompenserar för kriseffekten och ger motsvarande 1 450 kronor mer jämfört med scenariot utan en handelskris.

* Genomsnitt för sista fem åren på arbetsmarknaden. Motsvarande heltidsår.

Så slår handelskrisen mot typiska individer födda 1965

I scenariot där ingen handelskris hade slagit till skulle den genomsnittliga individen som är född 1965, och som har jobbat ett helt yrkesliv utan längre avbrott för sjukdom eller arbetslöshet, få en pensionsinkomst motsvarande 35 400 kronor, vilket motsvarar en kompensationsgrad på 77 procent av slutlönen.

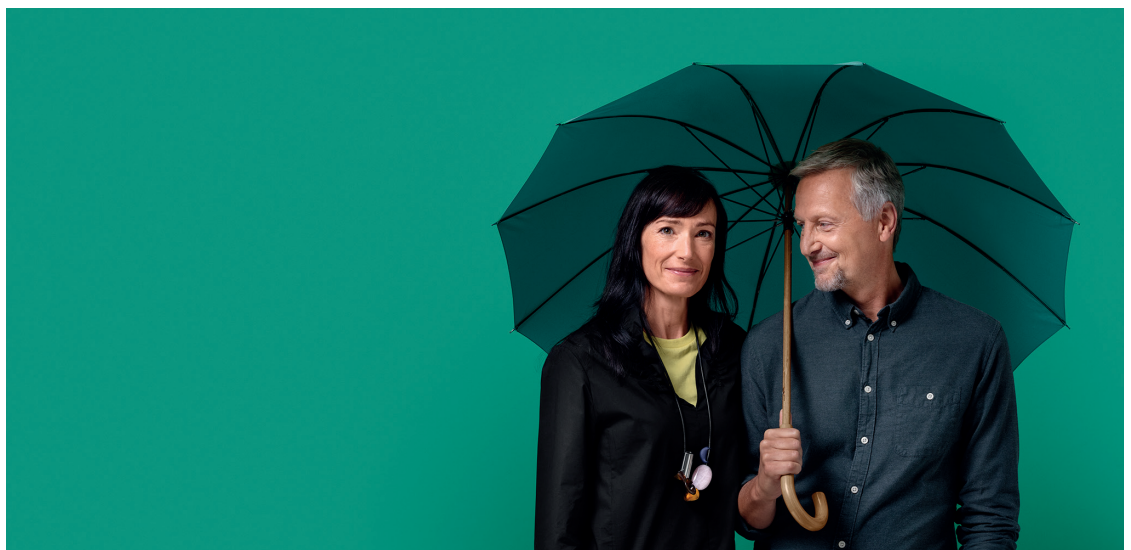
Ifall handelskrisen och dess återhämtning blir i likhet med IT-kraschen förväntas pensionerna bli 34 250 kronor, 1 150 kronor mindre totalt. IT-kraschen präglades av ovanligt god löneutveckling, så slutlönen blir högre än i normalscenariot, men avkastningen blir lägre så den totala pensionen minskar. För den som är nära pensionen blir effekten särskilt stor av en ekonomisk kris som slår hårt mot avkastningen på investerade medel.

Om däremot handelskrisen blir i likhet med finanskrisen och återhämtningen från den minskar pensionsinkomsten med 750 kronor, till 34 650 kr för den typiska individen som är född 1965 och jobbar hela yrkeslivet fram tills riktåldern för pension.

Ifall handelskrisen blir som covidkrisen och dess återhämtning minskar pensionsinkomsten med 300 kronor till 34 650 kronor per månad, första året som pensionär. En kris som medför stagnerande löneutveckling men fortsatt god värdeutveckling har relativt sett mindre effekt på dem som är nära pensionen.

Effekten av kompletterande privat sparande blir sammanlagt, efter avrundning, densamma i de olika krisscenarierna. Det blir marginellt mindre som det kompletterande privata sparandet ger i form av ökad pensionsinkomst, jämfört med om ingen kris slår till, men skillnaden är liten. Beräkningarna illustrerar att den som sparar med framförhållning och långsiktigt, i diversifierat sparande, på sikt kan uppnå en god spareffekt även trots ekonomiska kriser.

Givet att den handelskris som nu breder ut sig får en liknande effekt som de tre senaste kriserna, kan det förväntas att den genomsnittliga pensionären född 1965 som jobbat ett helt yrkesliv och går i pension vid riktåldern, får mellan 300 och 1 150 kronor lägre i pension. Genom ett kompletterande privat sparande på motsvarande 4 procent av årsinkomsten kan individen med framförhållning i två av tre scenarion kompensera för effekten av krisen. Det bästa utfallet från kompletterande sparande ger 800 kronor mer i pension och i ett fall begränsas kriseffekten till 50 kronor lägre pension tack vare det egna sparandet.⁸

⁸ Det privata sparandet sker med skattade medel och innebär därmed skattefria utbetalningar men här har siffrorna räknats om till motsvarande belopp före skatt för jämförbarhet med pensionsinkomsten som är uttryckt före skatt.

Genomsnittlig anställd född 1965 (60 år) som går i pension vid riktåldern (67 år)	Scenario 1: Om Handelskrisen inte hade funnits	Scenario 2: Handelskrisen och återhämtningen blir som IT-kraschen (stagnerande börsutveckling, stark real löneutveckling)	Scenario 3: Handelskrisen och återhämtningen blir som finanskrisen (viss men svag utveckling av börsen samt reala löner)	Scenario 4: Om Handelskrisen och återhämtningen blir som covid-krisen (fortsatt god börsutveckling, stagnerande real löneutveckling)
Pensionen 1:a året som pensionär brutto.	35 400 kr	34 250 kr	34 650 kr	35 100 kr
Slutlön per månad brutto*.	45 900 kr	50 350 kr	45 450 kr	43 050 kr
Andel av slutlön.	77 %	68 %	76 %	82 %
Varav allmän pension och ev. garantipension (brutto).	25 450 kr	24 750 kr	25 050 kr	25 350 kr
Varav tjänstepension (brutto).	9 950 kr	9 500 kr	9 600 kr	9 750 kr
Så stärks pensionen genom kompletterande privat sparande 4 % av inkomsten sedan 2025	Pensionsinkomsten ökar med motsvarande 1 150 kr .	Pensionsinkomsten ökar med motsvarande 1 100 kr . Det kompletterande privata sparandet kompenserar nästan för kris-effekten, det blir 50 kronor lägre jämfört med scenariot utan en handelskris.	Pensionsinkomsten ökar med motsvarande 1 100 kr . Det kompletterande privata sparandet kompenserar för kriseffekten och ger 350 kr mer jämför med scenariot utan en handelskris.	Pensionsinkomsten ökar med motsvarande 1 100 kr . Det kompletterande privata sparandet kompenserar för kriseffekten och ger 800 kronor mer jämfört med scenariot utan en handelskris.

* Genomsnitt för sista fem åren på arbetsmarknaden. Motsvarande heltidsår.

Referenser

Business Insider (2025). "Tariff pause does not mean U.S. avoided growth slowdown", says Citi, 2025-04-09.

CNBC (2025). "U.S. and global economic outlooks cut by OECD as Trump's trade tariffs weigh on growth", 2025-03-17.

CNN Business (2025). "Trump official says tariff exemptions on tech are temporary. Elizabeth Warren calls trade war 'red light, green light' game", 2025-04-13.

Ekonomifakta (2025). "Real löneutveckling", 2025-04-07.

Furceri, D., Hannan, S. A., Ostry, J. D., & Rose, A. K. (2018). "Macroeconomic consequences of tariffs", National Bureau of Economic Research, studie w25402.

Pensionsmyndigheten. Pensionsekonomisk kalkylmodell.

Reuters (2025). "Trump trade team chases 90 deals in 90 days. Experts say good luck with that", 2025-04-12.

SCB löner, Genomsnittlig grund- och månadslön samt kvinnors lön i procent av mäns lön efter sektor, yrke (SSYK 2012), kön och ålder. År 2014 – 2022.

SCB löneutveckling 1992-2022.

SCB Prisomräknaren.

The Budget Lab (2025). "Fiscal, economic, and distributional effects of all u.s. tariffs enacted in 2025 through april 2022", 2025-04-02.